

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976

החלטה 11-15

בפני:

השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

בעניין שניתן:

הקובל

המשנה למנכ"ל משרד הבריאות
ע"י ב"כ - עו"ד שני ארזי

לבין:

הנקבלים

1. ד"ר סרגיי ניימן
 2. ד"ר ילנה צינורלינג
- ע"י ב"כ - עו"ד עדי בראונר

ה ח ל ט ה

העובדות

1. ד"ר סרגיי ניימן (להלן – הנקבל), וד"ר ילנה צינורלינג (להלן – הנקבלת) הם רופאי מורשים, נשואים זה לזה ומתגוררים בבית שמש. במהלך שנת 2008 עבדו הנקבלים כרופאים במרפאה בשם א.ב.פ.ס. – מרפאה פרטית שפעלה בבית שמש כחדר מיון קדמי (להלן – המרפאה).

2. למרפאה נהגו להגיע חיילים בשרות חובה, כדי לקבל המלצה לימי מחלה (עד שלושה ימים), עקב בעיות רפואיות מהן סבלו. מנהל המרפאה, שאינו רופא, ביחד עם פקידת הקבלה, קיבלו את החיילים וגבו מהם 130 ש"ח לביקור. פקידת הקבלה נהגה לייצג לחיילים על אילו מחלות וכאבים כדאי להם להתלונן, על-מנת שיקבלו את ימי המחלה המבוקשים. פקידת הקבלה אף נהגה לרשום בתעודת הרפואית פרטים שאינם נכונים לגבי שעת ההגעה של החייל (בד"כ לאחר חצות), ע"מ שהוא יוכל לזכות בשלושה ימי מנוחה מלאים.

או אז, הועברו החיילים לבדיקה אצל הנקבלים, שהיו תורגנים במרפאה, והללו רשמו בתעודות הרפואיות ממצאים רפואיים שונים, ואישרו לחיילים את ימי המחלה המיוחלים.

3. בעקבות שמועות שפשטו, ולפיהן ניתן לקבל אישורי מחלה פיקטיביים במרפאה הנ"ל בעיר בית שמש, "נהרו למקום חיילים רבים ממקומות שונים בארץ" (ראה סעיף 4 לגז"ד בימ"ש השלום), על-מנת להינות, ככל הנראה, מחופשת מחלה לשלושה ימים תמורת 130 ש"ח בלבד.

משהגיעה השמועה לרשויות אכיפת החוק, הגיעו למקום, במועדים שונים, שוטרים סמויים אשר נבדקו – שניים ע"י הנקבלת וארבעה ע"י הנקבל. למרות שהשוטרים הסמויים הודו בפני הנקבלים שהם אינם חולים, ומעוניינים באישורי המחלה כשל נסיבות אישיות שונות – חתמו שני הרופאים על התעודות הרפואיות הכוזבות.

הנקבלים אף הודו, שחתמו על עשרות אישורי מחלה שבהם מילאה פקידת הקבלה, מראש פרטים כוזבים המתייחסים לשעת ההגעה של החיילים למרפאה, והטפסים הועברו לנקבלים, אשר מילאו בו את פרטי הבדיקה וההמלצה (אשר ספק אם גם הם היו מדויקים, כל צרכם...).

פסיקת בית המשפט

4. בגין מעשיו אלה, הוגש נגד ד"ר ניימן וד"ר זינזלינג כתב אישום לבית משפט השלום בירושלים (ת"פ 11-06-190-2). בכתב האישום יוחסו לנאשמים עבירות של מתן תעודה כוזבת לפי סעיף 281 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – החוק); קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק; וכן עבירה של זיוף בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 סיפא לחוק. ליד הוראות החיקוק בכתב האישום צוין כי מדובר ב"מאות עבירות".

הנקבלים הודו במיוחס לו בכתב האישום, ובית המשפט גזר עליהם ענש של ששה חדשי מאסר ע"ת למשך שנתיים, וכן שירות לתועלת הציבור במשך 350 שעות.

הקובלנה

בעקבות מעשים אלה, הגיש המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, ביום 4.3.14, קובלנה נגד שני הנקבלים, על כך שהורשעו בעבירות פליליות, כאמור בסעיף 41 (5) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976.

דו"ח ועדת המשמעת

5. הנקבלים הודה במעשיהם בעת הדיון בוועדת המשמעת, שהתמנתה לדון בקובלנה בהרכב: ד"ר אילן וסרמן – יו"ר, פרופ' צבי שטרן ועו"ד זמירה גולדנר – חברים.

ב"כ הקובל עמדה בסיכומיה על חומרת מעשיו של הנקבלים, תוך שהדגישה את התופעה הנפוצה של זיוף מסמכים רפואיים הקיימת במרפאות שונות, וביקשה להחמיר בענשם, תוך שהמליצה על התליית רישיונם למשך שנה אחת. ב"כ הקובל ציטטה בפני הוועדה לא פחות משבעה מקרים של זיוף מסמכים ומתן תעודות כוזבות ע"י רופאים, בשנתיים האחרונות, בהם נעה רמת הענישה ממספר חדשים עד שנים ספורות.

ב"כ הנקבל ביקש להסתפק בעונש קל יותר של נזיפה או התראה, תוך שהדגיש כי מדובר בשני רופאים מבוגרים, שעלו לא מכבר מרוסיה, והם לא ביצעו את המעשים תמורת בצע כסף. הם הודו באשמה ובא-כוחם אף פירט את נסיבותיהם האישיות, וזיותם תומכים בבניהם, שאחד מהם חולה וביצע בעבר ניסיונות אבדניים. בעקבות ההרשעה במשפט הפלילי פוטר ד"ר ניימן מעבודתו בשב"ס, והוא עובד כיום בבית החולים ביקור חולים.

6. בהחלטתה קבעה הוועדה כי היא רואה בחומרה את התנהגותם של הנקבלים, אשר סיפקו אישורים כוזבים למספר מטופלים, וחתמו על עוד עשרות תעודות רפואיות בהן נרשם רישום כוזב של שעת ההגעה של החיילים למרפאה. בלשון הוועדה:

"מסכימים אנו עם טענת ב"כ הקובל לפיה מדובר בתופעה הולכת ומתרחבת של מתן תעודות רפואיות כוזבות על ידי רופאים תוך שימוש בסמכותו המקצועית של הרופא ופגיעה בתדמיתו של מקצוע הרפואה".

7. עם זאת, סברה הוועדה כי "קשה, עד בלתי אפשרי, ללמוד גזירה שווה מרוב רובן של ההחלטות שהונחו בפנינו... לאור המניע שנלווה למתן התעודות". הוועדה הדגישה, כי הנקבלים לא פעלו תמורת בצע כסף, לא קיבלו כסף או טובות הנאה אחרות על התעודות הכוזבות שניפקו, אלא פעלו לאחר "שרחמיהם נכמרו על החיילים שהציגו בפניהם סיפורים אנושיים קשים...".

אשר על כן, ממליצה הוועדה להתלות את רישונו של ד"ר נימן מלעסוק ברפואה למשך שבועיים (2), ואת רישונו של ד"ר צינורלינג למשך חדש (1) ימים. עוד ממליצה הוועדה, כי תקופת ההתלייה יופעלו בזו אחר זו, כדי שלא לפגוע בפרנסת בני הזוג.

החלטה

8. העבירות שעברו הנקבלים, ושבגין אף נתנו את הדין בפני בית המשפט, חמורות ביותר, בעיני ולמרבה הצער אף הפכו נפוצות במקומותינו. ב"כ הקובל אף ציטטה בפני הוועדה לא פחות משבעה מקרים שאירעו אך בשנתיים האחרונות (2013 – 2014) - בהם נעה רמת הענישה מחודשים ספורים ועד למספר שנים, בהתאם לחומרת העבירות ונסיבותיהן - ללמדך על נפוצותה הרבה של התופעה.

חוששני, שהוועדה סתה באופן קיצוני ומשמעותי מרמת הענישה בגין מעשים חמורים של זיוף מסמכים רפואיים ומתן תעודות כוזבות לחיילים, ע"מ שיזכו בחופשת מחלה שאינה מגיעה להם - ולא ידעתי על שום מה ולמה. נסיבות המקרה דגן - בו נתפסו הנקבלים "על חם" אך בשישה מקרים של מתן תעודות רפואיות כוזבות, והודו בעוד "עשרות מקרים" של קבלת דבר במרמה וזיוף מסמך בנסיבות מחמירות - חמורות, בעיני לאין שיעור מרובן של ההחלטות דלעיל, שהובאו בפני הוועדה ע"י ב"כ הקובל, בהן דובר על שניים-שלושה מקרים בלבד של זיוף תעודות רפואיות.

9. הנקבלים ביצעו את מעשי הזיוף במחשבה תחילה ובדיעה צלולה, תוך שהם נותנים ידם למעשי רמייה שיטתית של שלטונות צה"ל, ומועלים קשות באמון הציבור. "אין ספק שהתנהגותם אינה הולמת רופא מורשה ויש בה כדי לפגוע בתדמיתו ובכבודו של מקצוע הרפואה ובאמון הציבור ברופאים", כלשון הוועדה עצמה בדוח שהגישה. למרבה הצער, לא באו מלים קשות אלה לידי ביטוי הולם בתקופת ההתלייה המזערית, עליה המליצה הוועדה הנכבדה.

יש להצטער על כך, ש"מידת הרחמים" שגילו הנקבלים כלפי החיילים גברה על חובתם המקצועית האלמנטרית - הן האזרחית והן הרפואית - לנהוג ביושר ובהגינות בסיסיים, ולהמנע מלמלא פרטים כוזבים בתעודות רפואיות, או לחתום ביועין על עשרות תעודות המכילות פרטים שכאלה. כל זאת - בידיעה ברורה ששלטונות הצבא יפעלו, קרוב לוודאי, עפ"י ההמלצות והרישומים בתעודות הכוזבות ויכבדו אותן, כמתחייב מפקודות הצבא.

10. העובדה שהנקבלים לא שלשלו ישירות לכיסם את הכסף ששילמו החיילים עבור התעודות המזויפות, אינה מהווה בעיני נסיבה מקלה, כלל ועיקר, ובוודאי שאיננה מצדיקה הקלה כה רבה בענשם, כפי שראתה הוועדה לעשות. אין ספק בלבי, כי השניים הם ידעו גם ידעו שהחיילים משלמים כסף למנהל המרפאה (130 ש"ח לבדיקה) עבור הבדיקה וקבלת התעודה הכוזבת, ובכך הפכו שותפים מלאים למעשי העבירה ולתמורה שהתקבלה. שכן נעלה מכול ספק, שאלמלא היו הנקבלים מנפקים לחיילים את התעודות הכוזבות, לא היו "נוהרים למרפאה חיילים מכל הארץ", על-מנת לזכות בחופשת מחלה פיקטיבית, ופדיון המרפאה היה יורד פלאים.

11. לא ראיתי גם מקום להבחנה שעשתה הוועדה בין ענשיהם של שני הנקבלים, ומדוע ראתה להקל דווקא עם הנקבל. העובדה שהנקבל נתפס בכף במתן שתי חעודות כוזבות בלבד, ואילו הנקבלת נתפסה במתן ארבע תעודות – הינה מקרית ביותר. אין ספק, ששני הנקבלים גם יחד היו שותפים מלאים לשיטה הנלוזה של מתן אישורים כוזבים, והעובדה כי נתפסו בכף במקרים מסוימים בלבד, אינה סיבה להקלה או להבחנה ברמת הענישה.

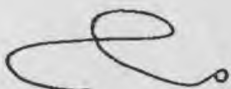
יצוין, כי גם בימ"ש השלום הטיל על הנקבלים ועל שותפיהם (מנהל המרפאה ופקידת הקבלה) עונש זהה, לאחר שציין כי:

"...בפועל מי שבדק את החיילים וניצל את הידע המקצועי שלו כדי להנפיק את תעודות הכוזב היו נאשמים 2 ו- 3 [הנקבלים], ובכך חלקם לא נפל מחלקו [של מנהל המרפאה] בביצוע העבירות, והם אף שמשו נדבך משמעותי בביצוע" (ההדגשה לא במקור).

12. לפיכך, החלטתי לדחות את המלצות הוועדה, ולהטיל על כ"א משני הנקבלים אמצעי משמעת של התליית רישיון מלעסוק ברפואה למשך חדשיים (2). הנקבל ד"ר גיימן יחל בביצוע ההתלייה ביום 15.8.15, ואילו הנקבלת, ד"ר צינזרלינג, תחל בביצוע עונש ההתלייה ביום 15.10.15.

ניתנה היום 15.7.15, כח תמוז תשע"ה.

יש להפיץ החלטה זו, כמקובל.

אמנון סטרשטוב, שופט (בדימוס)